

TANTÁRGYI ADATLAP

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1 ALAPADATOK

1.1 *Tantárgy neve*

ACÉLSZERKEZETEK

1.2 *Azonosító (tantárgykód)*

BMEEOHSAT42

1.3 *A tantárgy jellege*

kontaktórási tanegység

1.4 *Óraszámok*

típus	óraszám
előadás (elmélet)	3/hét

1.5 *Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségi értékelés) típusa*

félévközi érdemjegy

1.6 *Kreditszám*

3

1.7 *Tantárgyfelelős*

neve: Dr. Kövesdi Balázs
beosztása: egyetemi docens
elérhetősége: kovesdi.balazs@epito.bme.hu

1.8 *Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység*

Hidak és Szerkezetek Tanszék (www.hsz.bme.hu)

1.9 *A tantárgy weblapja*

www.epito.bme.hu/BMEEOHSAT42

1.10 *A tantárgy oktatásának nyelve*

magyar és angol

1.11 *A tantárgy tantervi szerepe*

kötelező az építőmérnöki (BSc) szakon

1.12 *Közvetlen előkövetelmények*

Erős előkövetelmény

Elemi szilárdságtan (BMEEOTMAT42)

Tartószerkezetek méretezésének alapjai (BMEEOHSAT41)

Gyenge előkövetelmény

Építőanyagok I. (BMEEOEMAT43)

1.13 *A tantárgyleírás érvényessége*

2017. szeptember 1-től.

2 CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

2.1 Célkitűzések

A tantárgya célja, hogy a hallgató elsajátítsa az acélszerkezetek méretezésének és tervezésének alapismereteit. A tárgy keretében a hallgató megismeri a szerkezeti acél anyagjellemzőit, mechanikai tulajdonságait, az acélszerkezetek méretezési elveit, az acélszerkezeti méretezésben alkalmazott határállapotokat. A hallgató megismeri a központosan húzott és nyomott rudak tönkremeneteli módjait, méretezés elméleti hátterét és méretezésének módját. Elsajátítja a tömör gerendatartók szerkezeti kialakítását, a nyírt-hajlított szerkezeti elemek szilárdsági méretezését. A hallgató megismeri a gerendakifordulás jelenségét és méretezési hátterét. A tárgy keretében ismertetésre kerülnek az egyszerű acélszerkezeti kapcsolatok kialakításai, osztályozása, a csavarozott és hegesztett kapcsolatok méretezésének alapjait. A hallgató megismeri a lemezhorpadás jelenségét és méretezési hátterét, a keresztmetszetek osztályba sorolásának alapjait.

2.2 Tanulási eredmények

A tantárgy sikeres teljesítése után a hallgató:

A. Tudás

1. ismeri az acélszerkezetek méretezéséhez alkalmazott határállapotokat,
2. ismeri a központosan húzott acél rudak méretezési elvét,
3. ismeri a központosan nyomott acél rudak méretezési elvét,
4. ismeri a hajlított-nyírt szerkezeti elemek szilárdsági méretezésének elvét,
5. ismeri a kifordulásvizsgálat alapjait,
6. ismeri a csavarozott kapcsolatok méretezésének elvét,
7. ismeri a hegesztett kapcsolatok méretezésének elvét,
8. ismeri a lemezhorpadás jelenségét és a keresztmetszeti osztályozás alapjait.

B. Képesség

1. képes a központosan húzott acél rudak méretezésére,
2. képes a központosan nyomott acél rudak kihajlási ellenállásának meghatározására,
3. képes a hajlított-nyírt szerkezeti elemek szilárdsági méretezésére,
4. képes acél gerendatartók kifordulási ellenállásának meghatározására,
5. képes nyírt-csavarozott kapcsolatok ellenállásának meghatározására,
6. képes a nyírt-húzott hegesztett kapcsolatok ellenállásának meghatározására,

C. Attitűd

1. nyitott az új méretezési eljárások megismerésére,
2. törekszik az acélszerkezeti méretezési módszerek megértéséhez szükséges eszközrendszer megismerésére és rutinszerű használatára,
3. törekszik a pontos és hibamentes feladatmegoldásra,

D. Önállóság és felelősség

1. önállóan végzi az acélszerkezeti feladatok és problémák végig gondolását és adott források alapján történő megoldását,

2.3 Oktatási módszertan

Előadások, nagytermi számítási gyakorlatok, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata.

2.4 Részletes tárgyprogram

---

hét Előadások témaköre

1. Az acél, mint építőanyag; gyártás, szövetszerkezet, mechanikai tulajdonságok; a szerkezeti acélszerkezetek fajtái, jelölésük; acélszerkezeti termékek.
2. Szerkezeti elemek osztályozása; igénybevétel; viselkedés; teherbírási határállapot. Központosan húzott rúd: szerkezeti kialakítás, viselkedés, méretezés.

- Stabilitási határállapotok. Elágazási határállapot: az Euler-rúd kihajlása. Központosan nyomott rúd: szerkezeti viselkedés, méretezési háttér. Szabványos méretezési eljárás síkbeli kihajlás esetén.
- 3.
  4. A kihajlási hossz értelmezése és meghatározása. Nyomott rudak méretezése
  5. Hajlított – nyírt szerkezeti elem viselkedése. Keresztmetszeti osztályozás. Szilárdsági méretezés: hajlítási és nyírási ellenállás.
  6. Gerendakifordulás – szabványos méretezés: általános és egyszerűsített eljárások, szerkesztési szabályok.
  7. Gerendatartó méretezése – mintapéldák.
  8. Acélszerkezeti kapcsolatok kialakítása és osztályozása. Mechanikus kapcsolatok szerkezeti kialakítása, alkalmazási területei. Hegesztett kapcsolatok technológiai háttere, varratok típusai, alkalmazási területei.
  9. Hegesztési varratok méretezési elvei: viselkedés, határállapot, méretezés. Húzott/nyomott szerkezeti elemek hegesztett kapcsolatai: kialakítás, méretezés.
  10. Hegesztett kapcsolatok méretezése.
  11. Csavarozott kapcsolatok méretezési elvei: viselkedés, határállapot, méretezés. Húzott/nyomott szerkezeti elemek csavarozott kapcsolatai: kialakítás, méretezés.
  12. Csavarozott kapcsolatok méretezése.
  13. Lemezhorpadás: jelenség, jellemzés, méretezési elvek.
  14. Acélszerkezetek osztályozása. Az acélszerkezetek alkalmazási területei; előnyök, hátrányok. Alkalmazási példák bemutatása.

A félév közbeni munkaszüneti napok miatt a program csak tájékoztató jellegű, a pontos időpontokat a tárgy honlapján elérhető "Részletes féléves ütemterv" tartalmazza.

2.5 *Tanulástámogató anyagok*

---

a) Tankönyvek

1. Halász, Platthy: Acélszerkezetek

b) Jegyzetek

1. Ádány, Dulácska, Dunai, Fernezelyi, Horváth: Acélszerkezetek; Általános és speciális eljárások; Tervezés az Eurocode alapján; 2. bővített kiadás, Artifex Kiadó Kft, Budapest, 2016.

c) Letölthető anyagok

1. Dunai, Horváth, Kovács, Veróci, Vigh: Acélszerkezetek méretezése az Eurocode 3 szerint, (Gyakorlati útmutató 2009.09.01 verzió).
2. Dunai: Előadás óravázlat
3. Gyakorló mintapéldák

2.6 *Egyéb tudnivalók*

--

2.7 *Konzultációs lehetőségek*

Konzultációs időpontok:

a tanszék honlapján megadottak szerint, vagy

előzetesen, e-mail-ben egyeztetve; e-mail: kovesdi.balazs@epito.bme.hu

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

3 A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

3.1 Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése két zárthelyi dolgozat, valamint az előadásokon való részvétel alapján történik.

3.2 Teljesítményértékelési módszerek

Teljesítményértékelés neve (típus)	jele	értékelt tanulási eredmények
1. zárthelyi dolgozat (összegző értékelés)	ZH1	A.1-A.4; B.1-B.3; C.1-C.3; D.1;
2. zárthelyi dolgozat (összegző értékelés)	ZH2	A.5-A.8; B.4-B6; C.1-C.3; D.1;

A szorgalmi időszakban tartott értékelések pontos idejét a „Részletes féléves ütemterv” tartalmazza, mely elérhető a tárgy honlapján.

3.3 Teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

jele	részarány
ZH1	50%
ZH2	50%
Összesen	100%

A tárgy teljesítésének feltétele, hogy a hallgató mind a két zárthelyin elérje az elérhető pontszám 50%-át.

3.4 Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

A tárgyból nem szerezhető aláírás.

3.5 Érdemjegy megállapítása

A jelenléti feltételeket teljesítők érdemjegyét az alábbi szempontok szerint határozzuk meg: A végső érdemjegyet a két zárthelyi dolgozat átlaga alapján számítjuk (2.50, 3.50, és 4.50 átlag esetén a tárgyelőadó dönti el a félévközi jegyet):

érdemjegy	Pontszám (P)
jeles(5)	$85 \leq P$
jó(4)	$75 \leq P < 85\%$
közepes(3)	$65 \leq P < 75\%$
elégséges(2)	$50 \leq P < 65\%$
elégtelen(1)	$P < 50\%$

3.6 Javítás és pótlás

- 1) Zárthelyi érdemjegyének javítása esetén a korábbi és az új eredmény közül a hallgató számára kedvezőbbet vesszük figyelembe.
- 2) Amennyiben a félév közben tartott pót-zárthelyin sem tud a hallgató elégtelentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal a pótlási időszakban tehet kísérletet a sikertelen első pótlás javítására.

3.7 A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

Tevékenység	óra/félév
részvétel a kontakt tanórákon	14×3=42
felkészülés a teljesítményértékelésekre	2×16=32
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	16
összesen	90

3.8 A tantárgykövetelmények érvényessége

2017. szeptember 1-től